

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1980

Vyhlásené: 12.12.1980 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1986 do: 31.12.1989

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

161

NARIADENIE VLÁDY

Československej socialistickej republiky

z 13. novembra 1980

o finančnom hospodárení výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje na vykonanie Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (v znení vyhlásenom pod č. 37/1971 Zb. a doplnenom zákonom č. 144/1975 Zb.), zákona č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu (úplné znenie č. 124/1976 Zb.), zákona č. 134/1970 Zb. o pravidlách štátneho rozpočtu československej federácie a o zásadách hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami štátnych rozpočtov federácie a republík (rozpočtové pravidlá) a zákona č. 111/1971 Zb. o odvodoch do štátneho rozpočtu a príspevku na sociálne zabezpečenie v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odvodoch“):

Úvodné ustanovenia

§ 1

Finančné hospodárenie je súčasťou sústavy plánovitého riadenia národného hospodárstva. Zásady finančného hospodárenia vychádzajú z aktívnej funkcie štátneho rozpočtu a finančného plánu, z postavenia výrobných hospodárskych jednotiek ako základného článku riadenia, ovplyvňujú efektívnosť a kvalitu práce v etape tvorby a realizácie plánu a utvárajú podmienky pre realizáciu princípov chozrasčotu, ktorý je základnou metódou hospodárenia výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov.

§ 2

(1) Toto nariadenie upravuje finančné hospodárenie výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov a s ním súvisiace úlohy ústredných orgánov štátnej správy (ďalej len „ústredné orgány“) a národných výborov.

(2) Výrobnou hospodárskou jednotkou sa na účely tohto nariadenia rozumejú

- a) v ústredne riadenej priemyselnej a stavebnej výrobe všetky formy výrobných hospodárskych jednotiek,¹⁾ s výnimkou odborového podniku bez pridružených národných podnikov, prípadne účelových organizácií,
- b) v ostatných odvetviach obdobné formy organizácie ústredne riadenej hospodárskej činnosti.¹⁾

(3) Podnikom sa na účely tohto nariadenia rozumie štátna hospodárska organizácia v rámci výrobných hospodárskych jednotiek, koncernový podnik a koncernová účelová organizácia, štátna hospodárska organizácia priamo riadená ústredným orgánom alebo národným výborom, ako aj organizácia zahraničného obchodu.

§ 3

(1) Ustanovenia prvej časti platia pre organizácie a orgány uvedené v § 2 ods. 1, s výnimkou organizácií a orgánov, ktorých finančné hospodárenie sa spravuje ustanoveniami druhej až štvrtej časti.

(2) Ustanovenia druhej časti platia pre výrobné hospodárske jednotky a podniky, ktoré sú daňovníkmi poľnohospodárskej dane zo zisku.²⁾

(3) Ustanovenia tretej časti platia pre podniky, ktorých vzťah k štátnemu rozpočtu je určený finančným plánom.

(4) Ustanovenia štvrtej časti platia pre podniky riadené národnými výbormi a pre národné výbory ako orgány hospodárskeho riadenia.

(5) Ustanovenia piatej časti platia pre organizácie a orgány uvedené v § 2 ods. 1.

PRVÁ ČASŤ**HLAVA 1 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE VÝROBNÝCH HOSPODÁRSKÝCH JEDNOTIEK A PODNIKOV DO NICH ZAČLENENÝCH****§ 4****Finančné zdroje výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov do nich začlenených**

Základnými finančnými zdrojmi výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov do nich začlenených sú zisk vykázaný v riadne vedenom účtovníctve (ďalej len „zisk“) a odpisy základných prostriedkov³⁾ (ďalej len „odpisy“).

§ 5**Použitie zisku výrobnéj hospodárskej jednotky**

(1) Výrobná hospodárska jednotka používa zisk v tomto poradí:

- a) na odvody a platby daní vykonávaných výrobnou hospodárskou jednotkou do štátneho rozpočtu, do rozpočtu národného výboru a do štátnych fondov;
- b) na prídely do obratového fondu;
- c) na prídely do investičného fondu;
- d) na prídely do fondu technického rozvoja;
- e) na prídely do rezervného fondu;
- f) na prídely do fondu kultúrnych a sociálnych potrieb a do fondu odmien;
- g) na ďalšie účely ustanovené osobitnými predpismi;
- h) na dodatkový odvod nadriadenému ústrednému orgánu.

(2) Zisk, ktorý sa nerozdelil podľa odseku 1, zvýšený prípadne o ďalšie zdroje na rozdelenie, prevedie výrobná hospodárska jednotka koncom roka do svojho rezervného fondu.

§ 6**Použitie odpisov výrobnou hospodárskou jednotkou**

Výrobná hospodárska jednotka používa odpisy na financovanie svojich investičných potrieb a na odvod nadriadenému ústrednému orgánu.

§ 7**Odvody výrobnéj hospodárskej jednotky a spôsob ich vykonávania**

(1) Výrobná hospodárska jednotka vykonáva:

- a) odvody a platby daní,
- b) dodatkové odvody na znovurozdelenie prostriedkov, pokiaľ nie je v § 69 ods. 3 ustanovené inak.

(2) Výšku dodatkových odvodov na znovurozdelenie prostriedkov a lehoty ich vykonávania určí nadriadený ústredný orgán.

(3) Výrobnej hospodárskej jednotke sa môžu uložiť aj ďalšie dodatkové odvody.⁴⁾ Pre spôsob ich vykonávania platí § 12 ods. 2 a 3.

Fondy výrobnéj hospodárskej jednotky**§ 8**

(1) Výrobná hospodárska jednotka zriaďuje

- a) investičný fond,
- b) fond technického rozvoja, pokiaľ osobitný predpis¹⁾ neustanovuje inak,
- c) fond odmien,
- d) fond kultúrnych a sociálnych potrieb,
- e) rezervný fond,
- f) fond hmotnej stimulácie vývozu.

(2) Výrobná hospodárska jednotka zriaďuje aj obratový fond, ak je financovanie obežných prostriedkov centralizované úplne alebo sčasti na jej úrovni.

(3) Výrobná hospodárska jednotka, v pôsobnosti ktorej sa ťažia nerastné suroviny, zriaďuje fond geologických prác.

(4) Spôsob tvorby a použitia fondov uvedených v odseku 1 písm. a) až d), v odsekoch 2 a 3 upravujú osobitné predpisy.⁵⁾ Spôsob tvorby a použitia fondu hmotnej stimulácie vývozu ustanovuje Federálne ministerstvo financií.

(5) Rozsah tvorby a používania fondov uvedených v odseku 1 písm. a) až c), prípadne v odseku 2 upravuje štatút výrobnéj hospodárskej jednotky.²⁾

(6) Výrobná hospodárska jednotka môže so súhlasom nadriadeného ústredného orgánu, vydaným po dohode s príslušným ministerstvom financií, zriaďovať ďalšie účelové fondy (napr. rizikový fond, fond škôd a náhrad). Spôsob tvorby a použitia týchto fondov ustanovuje nadriadený ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.

§ 9**Rezervný fond výrobnéj hospodárskej jednotky**

(1) Rezervný fond výrobnéj hospodárskej jednotky sa utvára

- a) prídelením zo zisku výrobnéj hospodárskej jednotky,
- b) prevodom nerozdeleného zisku podľa § 5 a 10,
- c) prídelením z fondu hmotnej stimulácie vývozu,

d) prevodom z ďalších zdrojov ustanovených osobitnými predpismi.

(2) Nadriadený ústredný orgán určí v rámci svojho finančného plánu na päťročnicu výšku prídely do rezervného fondu výrobnéj hospodárskej jednotky a limit jeho maximálneho zostatku; tento limit nesmie presahovať hranicu ustanovenú vládou Československej socialistickej republiky pre výrobné hospodárske jednotky riadené federálnymi orgánmi a vládami republík pre výrobné hospodárske jednotky riadené orgánmi republík. Suma prevyšujúca limit sa prevedie do rezortného rezervného fondu. Do určeného limitu maximálneho zostatku fondu sa zahŕňa nerozdelený zisk podnikov začlenených do výrobnéj hospodárskej jednotky prevádzaný do nasledujúceho roka (§ 10 ods. 3).

(3) Rezervný fond výrobnéj hospodárskej jednotky sa používa

- a) na krytie potrieb uvedených v § 5 ods. 1 a § 10 ods. 1 a na účely ustanovené osobitným predpisom;³⁾ pritom na krytie potrieb, ktoré výrobná hospodárska jednotka a podniky do nej začlenené nie sú povinné zabezpečovať, iba vtedy, pokiaľ tým nedôjde k oslabeniu zodpovednosti za výsledky hospodárenia,
- b) na krytie strát, prípadne vyšších nákladov alebo nižších výnosov vzniknutých podnikom z rozhodnutia výrobnéj hospodárskej jednotky,
- c) na krytie strát a rizík vyplývajúcich z vývozu, pokiaľ na ich krytie nie je určený iný účelový fond,
- d) na krytie výdavkov v socialistickom súťažení podľa osobitného predpisu,⁴⁾
- e) na krytie strát z fyzickej likvidácie nepoužiteľných zásob a z predaja nepotrebných zásob, pokiaľ na ich krytie nie je určený iný účelový fond,
- f) na krytie nákladov presahujúcich plánované náklady na prípravu a overenie nových výrobkov a technológií,
- g) na krytie rizík z výskumnej a vývojovej činnosti organizácií výskumnej a vývojovej základne začlenených do výrobnéj hospodárskej jednotky,
- h) na prevzatie záruky za bankový úver,
- i) na ďalšie účely určené na návrh nadriadeného ústredného orgánu príslušným ministerstvom financií; Ministerstvo financií Českej socialistickej republiky a Ministerstvo financií Slovenskej socialistickej republiky pritom postupujú po dohode s Federálnym ministerstvom financií.

(4) Prostriedky rezervného fondu výrobnéj hospodárskej jednotky sa môžu použiť aj na poskytnutie dočasnej finančnej výpomoci podnikom do nej začleneným na preklopenie výkyvov v ich finančnom hospodárení (do prevádzkovej aj investičnej oblasti), a to maximálne na jeden rok od poskytnutia tejto výpomoci.

(5) Peňažné prostriedky rezervného fondu výrobnéj hospodárskej jednotky sa vedú na samostatnom účte v Štátnej banke československej.

Použitie zisku a odpisov podniku

§ 10

(1) Podnik používa zisk v tomto poradí:

- a) na odvody a platby daní vykonávané podnikom do štátneho rozpočtu, do rozpočtu národného výboru a do štátnych fondov;
- b) na odvod výrobnéj hospodárskej jednotke;
- c) na prídely do obratového fondu;
- d) na prídely do investičného fondu;

- e) na prídely do fondu technického rozvoja;
- f) na prídely do fondu odmien na základe schválenia nadriadeného ústredného orgánu (§ 23) a na prídely do fondu kultúrnych a sociálnych potrieb;
- g) na ďalšie účely ustanovené osobitnými predpismi, a to so súhlasom výrobnéj hospodárskej jednotky.

(2) Ak zisk nestačí na krytie potrieb uvedených v odseku 1 písm. b) až g), podnik pokryje tieto potreby v rozsahu schválenom výrobnou hospodárskou jednotkou.

(3) Zisk, ktorý nebol rozdelený podľa odseku 1, zvýšený prípadne o ďalšie zdroje na rozdelenie, prevedie podnik koncom roka do nasledujúceho roka alebo do rezervného fondu výrobnéj hospodárskej jednotky, a to vo výške vopred určenej výrobnou hospodárskou jednotkou.

§ 11

Podnik používa odpisy vo výške určenej výrobnou hospodárskou jednotkou na financovanie svojich investičných potrieb a na odvod výrobnéj hospodárskej jednotke.

Odvody podniku a spôsob ich vykonávania

§ 12

(1) Podnik vykonáva odvody a platby daní.

(2) Dodatočné odvody^{a)} sa vykonávajú, pokiaľ osobitný predpis neustanovuje inak, na účty štátneho rozpočtu zriadené v Štátnej banke československej do 15 dní od doručenia výmeru orgánu ukladajúceho odvod.

(3) Pre výkon rozhodnutia, ktoré sa týka dodatkových odvodov uvedených v odseku 2, platia obdobne predpisy o konaní vo veciach daní a poplatkov.⁸⁾

§ 13

(1) Podľa rozhodnutia výrobnéj hospodárskej jednotky podnik vykonáva:

- a) odvody zo zisku a z odpisov na centralizáciu prostriedkov, pokiaľ nie je v § 69 ods. 3 ustanovené inak,
- b) odvod príspevku výrobnéj hospodárskej jednotke na úhradu nákladov jej riadiacej činnosti, a to pevnou sumou určenou podniku výrobnou hospodárskou jednotkou vo finančnom pláne,
- c) odvody príspevkov do fondu technického rozvoja, fondu geologických prác, prípadne do ďalších účelových fondov výrobnéj hospodárskej jednotky. Odvod príspevku do fondu technického rozvoja nemožno však uložiť organizácii výskumnej a vývojovej základne.

(2) Výšku odvodov uvedených v odseku 1 a lehoty na ich vykonávanie určí výrobná hospodárska jednotka.

§ 14

Fondy podniku

(1) Podnik zriaďuje

- a) obratový fond, pokiaľ osobitný predpis⁹⁾ neustanovuje inak,
- b) investičný fond,

- c) fond technického rozvoja, pokiaľ osobitný predpis¹⁾ neustanovuje inak,
- d) fond odmien,
- e) fond kultúrnych a sociálnych potrieb.

(2) Spôsob tvorby a použitia fondov uvedených v odseku 1 upravujú osobitné predpisy.⁶⁾

(3) Pri ustanovení rozsahu tvorby a používania fondov uvedených v odseku 1 písm. a) až d) na úrovni podniku sa postupuje obdobne podľa § 8 ods. 5.

(4) Podnik môže so súhlasom nadriadeného ústredného orgánu vydaným po dohode s príslušným ministerstvom financií zriaďovať ďalšie účelové fondy (napr. rizikový fond). Spôsob tvorby a použitia týchto fondov ustanovuje nadriadený ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.

§ 15

Odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výroby

(1) Odvod za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výroby¹⁰⁾ sa platí zo zisku, prípadne so súhlasom príslušného ministerstva financií z fondu škôd a náhrad.

(2) Osobitný predpis¹¹⁾ ustanovuje, z akých zdrojov sa platí odvod pri trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výroby a pri jej dočasnom odňatí na zariadenie staveniska.

§ 16

Hodnotenie výsledkov hospodárskej činnosti

(1) Výsledky hospodárskej činnosti sa hodnotia za každý rok; pritom sa postupuje podľa zásad ustanovených vládou Československej socialistickej republiky.

(2) V rámci hodnotenia výsledkov hospodárskej činnosti sa schvaľuje ročná účtovná uzávierka a rozdelenie zisku.

HLAVA 2 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE PODNIKOV PRIAMO RIADENÝCH ÚSTREDNÝMI ORGÁNMI

§ 17

(1) Podnik utvára a používa zisk a odpisy obdobne podľa § 4, § 5 ods. 1 a § 6.

(2) Zisk, ktorý nebol rozdelený obdobne podľa § 5 ods. 1, zvýšený prípadne o ďalšie zdroje na rozdelenie, prevedie podnik koncom roka vo výške vopred určenej nadriadeným ústredným orgánom do svojho rezervného fondu (§ 19 ods. 3) alebo ho prevedie do rezortného rezervného fondu.

§ 18

(1) Podnik vykonáva:

- a) odvody a platby daní,
- b) dodatkové odvody podľa § 12 ods. 2 a 3,
- c) odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výroby podľa § 15.

(2) Podľa rozhodnutia nadriadeného ústredného orgánu podnik vykonáva:

- a) dodatkové odvody na znovurozdelenie prostriedkov, pokiaľ nie je v § 69 ods. 3 ustanovené inak,
- b) odvody príspevkov do rezortného fondu technického rozvoja, prípadne do ďalších účelových fondov. Odvod príspevku do rezortného fondu technického rozvoja nemožno však uložiť organizácii výskumnej a vývojovej základne.

Výšku týchto odvodov a lehoty na ich vykonávanie určí nadriadený ústredný orgán.

§ 19

(1) Podnik zriaďuje

- a) obratový fond, pokiaľ osobitný predpis⁵⁾ neustanovuje inak,
- b) investičný fond,
- c) fond technického rozvoja, pokiaľ osobitný predpis¹⁾ neustanovuje inak,
- d) fond odmien,
- e) fond kultúrnych a sociálnych potrieb.

(2) Spôsob tvorby a použitia fondov uvedených v odseku 1 upravujú osobitné predpisy.⁶⁾

(3) Organizácie výskumnej a vývojovej základne, odborové podniky bez pridružených národných podnikov, prípadne účelových organizácií a podniky, ktoré zriaďujú fond hmotnej stimulácie vývozu, zriaďujú tiež rezervný fond; ostatné podniky s výnimkou organizácií zahraničného obchodu môžu zriaďovať rezervný fond podľa rozhodnutia nadriadeného ústredného orgánu.

(4) Podnik (s výnimkou uvedenou v § 21) môže zriadiť fond hmotnej stimulácie vývozu. Spôsob tvorby a použitia tohto fondu ustanovuje Federálne ministerstvo financií.

(5) Podnik môže so súhlasom nadriadeného ústredného orgánu vydaným po dohode s príslušným ministerstvom financií zriaďovať ďalšie účelové fondy. Spôsob tvorby a použitia týchto fondov ustanovuje nadriadený ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.

§ 19a

Rezervný fond podniku

(1) Rezervný fond podniku sa utvára

- a) prídelením zo zisku, maximálnu výšku ktorého určí nadriadený ústredný orgán v rámci svojho finančného plánu,
- b) prevodom nerozdeleného zisku podľa § 17 ods. 2,
- c) prídelením z fondu hmotnej stimulácie vývozu,
- d) prevodom z ďalších zdrojov ustanovených osobitnými predpismi.

(2) Rezervný fond podniku sa používa obdobne podľa § 9 ods. 3 písm. a), c), e), f) a i); pritom sa však nepoužíva na účely ustanovené osobitným predpisom.³⁾

(3) Limit maximálneho zostatku rezervného fondu podniku určí nadriadený ústredný orgán. Suma prevyšujúca limit sa prevedie koncom roka do rezortného rezervného fondu.

(4) Peňažné prostriedky rezervného fondu podniku sa vedú na bežnom účte v Štátnej banke československej.

§ 20**Rezervný fond organizácie výskumnej a vývojovej základne**

(1) Organizácia výskumnej a vývojovej základne zriaďuje rezervný fond na krytie mimoriadnych hospodárskych rizík vyplývajúcich z výskumnej a vývojovej činnosti.

(2) Spôsob tvorby a použitia rezervného fondu ustanovuje nadriadený ústredný orgán, a to pokiaľ ide o organizácie riadené orgánmi federácie, po dohode so Štátnou komisiou pre vedeckotechnický a investičný rozvoj a s Federálnym ministerstvom financií, a pokiaľ ide o organizácie riadené orgánmi republík, po dohode s Českou komisiou pre vedeckotechnický a investičný rozvoj, prípadne so Slovenskou komisiou pre vedeckotechnický a investičný rozvoj a s Ministerstvom financií Českej socialistickej republiky, prípadne s Ministerstvom financií Slovenskej socialistickej republiky.

§ 21

Organizácia zahraničného obchodu zriaďuje fond hmotnej stimulácie vývozu a rizikový fond. Spôsob tvorby a použitia týchto fondov a prípadné odchylné podmienky vo finančnom hospodárení organizácií zahraničného obchodu ustanovuje Federálne ministerstvo financií a Federálne ministerstvo zahraničného obchodu.

§ 22

Pre hodnotenie výsledkov hospodárskej činnosti platí § 16.

HLAVA 3 ČINNOSŤ ÚSTREDNÝCH ORGÁNOV PRI FINANČNOM HOSPODÁRENÍ VÝROBNÝCH HOSPODÁRSKÝCH JEDNOTIEK A PODNIKOV**§ 23**

Ústredné orgány v rámci svojej riadiacej činnosti znovu rozdeľujú zdroje a prostriedky medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami a priamo riadenými podnikmi, zriaďujú rezortné účelové fondy a schvaľujú rozsah tvorby a používania fondov na úrovni výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov do nich začlenených, v rámci ustanovenom osobitnými predpismi,⁷⁾ podľa reálnych podmienok centralizácie riadiacich funkcií.

§ 24

(1) Ústredný orgán zriaďuje

- a) rezortný rezervný fond,
- b) rezortný fond technického rozvoja,
- c) rezortný investičný fond na znovurozdeľovanie odpisov.

(2) Spôsob tvorby a použitia rezortného fondu technického rozvoja upravuje osobitný predpis.¹⁾

(3) Ústredný orgán môže so súhlasom príslušného ministerstva financií zriaďovať ďalšie účelové fondy. Spôsob tvorby a použitia týchto fondov ustanovuje ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.

§ 25**Rezortný rezervný fond**

(1) Rezortný rezervný fond sa utvára

- a) centralizáciou nadlimitných zostatkov rezervných fondov výrobných hospodárskych jednotiek a priamo riadených podnikov,
- b) prídelením časti zisku centralizovaného z dodatkových odvodov priamo riadených podnikov do výšky určenej v rámci finančného plánu ústredného orgánu,
- c) prevodom nerozdeleného zisku priamo riadených podnikov podľa § 17 ods. 2,
- d) zo sankcií platených podľa § 72 ods. 2.

(2) Rezortný rezervný fond sa používa pre výrobné hospodárske jednotky a priamo riadené podniky obdobne podľa § 9.

(3) Peňažné prostriedky rezortného rezervného fondu sa vedú na samostatnom účte v Štátnej banke československej.

§ 27

Vo finančnom pláne ústredného orgánu na päťročnicu sa určí limit maximálneho zostatku rezortného rezervného fondu. Nadlimitový zostatok sa odvedie do príslušného štátneho rozpočtu. Do určeného limitu maximálneho zostatku fondu sa zahŕňajú zostatky rezervných fondov priamo riadených podnikov (§ 19a) a zostatok zisku centralizovaného na rezortnom účte znovurozdeľovania zisku, prevádzaný do nasledujúceho roka (§ 29 ods. 3).

HLAVA 4 ZNOVUROZDEĽOVANIE (REDISTRIBÚCIA) FINANČNÝCH ZDROJOV A PROSTRIEDKOV**§ 28**

(1) Predmetom znovurozdeľovania finančných zdrojov a prostriedkov sú zisk a odpisy centralizované výrobnými hospodárskymi jednotkami a ústrednými orgánmi formou dodatkových odvodov. 14)

(2) Znovurozdelenie sa určí vo finančnom pláne vo výške zodpovedajúcej potrebám nadriadených orgánov a na základe prepočtu zdrojov a potrieb podriadených organizácií tak, aby nedochádzalo k protismernému pohybu finančných prostriedkov; znovurozdelenie musí byť na úrovni ústredného orgánu vyrovnané.

(3) Znovurozdeľovaním sa nesmie oslabovať hospodárenie výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov podľa zásad chozrasčotu, podporovať neefektívnosť pri zostavovaní plánu a zastierať jeho neplnenie.

(4) Finančné zdroje sa znovu nerozdeľujú medzi podnikmi, ktorých vzťah k štátnemu rozpočtu je určený finančným plánom na strane jednej a medzi ostatnými podnikmi riadenými tým istým ústredným orgánom na strane druhej.

(5) Ak sa ročná skutočná tvorba odchyľuje od plánovanej, znovu sa rozdeľujú zisk a odpisy na základe skutočnej tvorby týchto zdrojov. V prípade znovurozdeľovania na úrovni ústredného orgánu medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami sa zisk znovu rozdeľuje maximálne v plánovanej výške.

§ 29

Znovurozdeľovanie zisku na úrovni ústredného orgánu

(1) Zisk sa znovu rozdeľuje na úrovni ústredného orgánu medzi priamo riadenými podnikmi a so súhlasom príslušného ministerstva financií výnimočne aj medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami. V uhoľnom priemysle sa tiež znovu rozdeľujú finančné zdroje v dôsledku rozdielných prírodných a polohových podmienok. 15) Centralizovaný zisk sa vedie na rezortnom účte znovurozdeľovania zisku.

(2) Finančné zdroje sústredené na rezortnom účte znovurozdeľovania zisku sa používajú:

- a) na prídely do rezortného rezervného fondu,
- b) na prídely do iných rezortných fondov vo výške vyplývajúcej zo zásad pre tvorbu a použitie týchto fondov,
- c) na prídely priamo riadeným podnikom na krytie plánovaného nedostatku zisku, prípadne plánovanej straty,
- d) so súhlasom príslušného ministerstva financií na prídely výrobným hospodárskym jednotkám.

(3) Ak koncom roka v dôsledku rozdielu medzi skutočným a plánovaným utváraním a používaním zdrojov vznikne na rezortnom účte znovurozdeľovania zisku prebytok zdrojov, použije sa ako zdroj vo finančnom pláne nasledujúceho roka na účely ustanovené týmto nariadením.

(4) Peňažné prostriedky účtu znovurozdeľovania zisku sa vedú na samostatnom účte v Štátnej banke československej.

§ 30

Znovurozdeľovanie odpisov na úrovni ústredného orgánu

(1) Odpisy sa znovu rozdeľujú na úrovni ústredného orgánu medzi priamo riadenými podnikmi a výrobnými hospodárskymi jednotkami. Odpisy sa centralizujú v rezortnom investičnom fonde.

(2) Finančné zdroje centralizované v rezortnom investičnom fonde sa používajú:

- a) na odvody do štátneho rozpočtu (§ 69, 70),
- b) na prídely do investičných fondov priamo riadených podnikov a výrobných hospodárskych jednotiek maximálne vo výške určenej finančným plánom.

(3) Zostatok rezortného investičného fondu sa prevedie koncom roka do nasledujúceho roka.

(4) Peňažné prostriedky rezortného investičného fondu sa vedú na samostatnom účte v Štátnej banke československej.

§ 32

Podrobnosti o znovurozdeľovaní zisku a odpisov na úrovni ústredného orgánu včítane preddavkov na dodatkové odvody v priebehu roka ustanoví ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.

§ 33**Centralizácia prostriedkov zo zisku na úrovni výrobnjej hospodárskej jednotky**

(1) Výrobná hospodárska jednotka centralizuje prostriedky zo zisku podnikov do nej začlenených. Odvody na centralizáciu určí výrobná hospodárska jednotka podnikom tak, aby sa podporovala účinnosť podnikového chozrasčotu s tým, že sa tieto odvody určia jednotlivým podnikom diferencovane v zásade na dlhšie než ročné obdobie (napr. formou diferencovaných percentných sadzieb zo zisku) a aby im pritom ponechala zdroje zo zisku nimi utvoreného na krytie plánovaných potrieb. Výrobná hospodárska jednotka môže z nadplánového zisku ponechať podniku jeho časť vo výške zodpovedajúcej jednotnej percentnej sadzbe na financovanie potrieb podniku ako prevoditeľný zdroj medzi jednotlivými rokmi.

(2) Centralizované prostriedky zo zisku sa používajú na účely uvedené v § 5 a na krytie plánovanej straty, prípadne plánovaného nedostatku zisku podnikov začlenených do výrobnjej hospodárskej jednotky.

§ 34**Znovurozdeľovanie odpisov na úrovni výrobnjej hospodárskej jednotky**

(1) Odpisy sa na úrovni výrobnjej hospodárskej jednotky znovu rozdeľujú medzi podnikmi do nej začlenenými.

(2) Centralizované odpisy sa používajú:

- a) na odvod uložený nadriadeným ústredným orgánom,
- b) na prídel do investičného fondu výrobnjej hospodárskej jednotky.

§ 35

Pri znovurozdeľovaní finančných zdrojov na úrovni výrobnjej hospodárskej jednotky riadenej ústredným orgánom republiky s podnikmi na území Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky je orgán vykonávajúci, prípadne navrhujúci znovurozdeľovanie povinný prerokovať jeho vykonanie, prípadne návrh s ministerstvom financií druhej republiky. Pokiaľ ide o výrobnú hospodársku jednotku riadenú federálnym orgánom, orgán vykonávajúci, prípadne navrhujúci znovurozdeľovanie informuje o jeho vykonaní, prípadne o návrhu ministerstva financií Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky.

§ 36

Podrobnosti o centralizácii prostriedkov zo zisku a znovurozdeľovaní odpisov na úrovni výrobnjej hospodárskej jednotky včítane preddavkov v priebehu roka určí výrobná hospodárska jednotka.

DRUHÁ ČASŤ**Finančné hospodárenie podnikov riadených poľnohospodárskymi správami a poľnohospodárskych podnikov priamo riadených ústrednými orgánmi****§ 38****Finančné zdroje podnikov**

Základnými finančnými zdrojmi podnikov sú zisk a odpisy.

§ 39**Použitie zisku podniku**

(1) Podnik riadený poľnohospodárskou správou alebo ústredným orgánom používa zisk v poradí ustanovenom obdobne podľa § 5 ods. 1, podnik začlenený do výrobnéj hospodárskej jednotky v poradí ustanovenom obdobne podľa § 10 ods. 1.

(2) Ak zisk nestačí na krytie potrieb uvedených v § 5 ods. 1 písm. b) až h), prípadne v § 10 ods. 1 písm. b) až g), podnik pokryje tieto potreby v rozsahu schválenom nadriadeným orgánom.

(3) Podnik používa zisk na ďalšie účely ustanovené osobitnými predpismi so súhlasom nadriadeného orgánu.

§ 40**Použitie odpisov podniku**

Podnik používa odpisy na financovanie svojich investičných potrieb. Podnik začlenený do výrobnéj hospodárskej jednotky a podnik priamo riadený ústredným orgánom ich používa aj na odvod nadriadenému orgánu.

§ 41**Odvody podniku a spôsob ich vykonávania**

(1) Podnik vykonáva:

- a) odvody a platby daní,
- b) dodatkové odvody, 16) pokiaľ nie je v § 69 ods. 3 ustanovené inak; podnik riadený poľnohospodárskou správou nevykonáva dodatkový odvod na znovurozdelenie prostriedkov,
- c) odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe obdobne podľa § 15.

(2) Pre vykonávanie dodatkových odvodov⁴⁾ platí obdobne § 12 ods. 2 a 3.

§ 42**Fondy podniku**

Pre fondy podniku platí obdobne § 19 s tým, že rezervný fond zriaďuje podnik podľa osobitného opatrenia nadriadených orgánov.⁸⁾

§ 43**Finančné hospodárenie výrobných hospodárskych jednotiek a ďalšie finančné vzťahy**

(1) Pre finančné hospodárenie výrobnéj hospodárskej jednotky platia obdobne ustanovenia prvej časti, hlavy 1 a ďalej § 28, 33 až 36.

(2) Na Ministerstve poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky a Ministerstve poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky sa zriaďujú rezortné fondy obdobne podľa § 24 a 25 a znovurozdeľovanie finančných zdrojov sa vykonáva obdobne podľa § 28 až 30 a § 32.

(3) Štátnym poľnohospodárskym podnikom sa poskytujú zo štátneho rozpočtu podľa zásad ustanovených vládou Československej socialistickej republiky:

- a) diferenciálne príplatky podnikom hospodáriacim v horších podmienkach, než na základe ktorých boli určené základné nákupné ceny,

- b) príplatky charakteru prémie a príplatky k cenám poľnohospodárskych výrobkov,
- c) účelové subvencie na podporu spoločensky významných opatrení na rozvoj poľnohospodárskej výroby, najmä na zabezpečenie stabilizácie a reprodukcie pracovných síl, na čiastočnú úhradu výrobných a nevýrobných investícií, na rozvoj koncentrácie a špecializácie poľnohospodárskej výroby a na ozdravovanie hovädzieho dobytku a ošípaných,
- d) účelové dotácie ekonomicky neupevneným podnikom na zvýšenie ich hmotného záujmu na zabezpečenie konsolidácie v súlade s plnením úloh štátneho plánu.

(4) Pre hodnotenie výsledkov hospodárskej činnosti platí obdobne § 16.

TRETIA ČASŤ

PODNIKY, KTORÝCH VZŤAH K ŠTÁTNEMU ROZPOČTU URČUJE FINANČNÝ PLÁN

§ 44

Ustanovenia tejto časti sa vzťahujú

- a) na podniky
 1. riadené Federálnym ministerstvom dopravy,
 2. riadené Federálnym ministerstvom spojov,
 3. štátnych lesov,
 4. vodného hospodárstva (podniky povodí, investorské vodohospodárske organizácie a vodohospodárske opravovne),
 5. štátneho filmu,
 6. geodézie a kartografie,
 7. peňažníctva a poisťovníctva,
 8. Intergeo,
- b) na výpočtové strediská, ak sú štátnymi hospodárskymi organizáciami,
- c) na výrobné hospodárske organizácie Federálneho ministerstva národnej obrany s výnimkou vojenských lesov a majetkov.

§ 45

Finančný vzťah k štátnemu rozpočtu

(1) Spôsob financovania plánovaných potrieb podnikov a ich záväzný finančný vzťah k štátnemu rozpočtu sa určí vo finančnom pláne a štátnom rozpočte podľa ustanovení tejto časti.

(2) Záväzným finančným vzťahom podniku k štátnemu rozpočtu sa rozumie rozdiel medzi plánovanou tvorbou zdrojov a plánovanými potrebami, vyplývajúci zo schváleného finančného plánu podniku; tento rozdiel sa vyjadruje odvodom voľného zostatku zisku alebo týmto odvodom a dotáciou alebo len dotáciou.

(3) Vo finančnom pláne podniku sa plánuje tvorba finančných zdrojov a ich použitie; zabezpečujú sa všetky plánované potreby na prevádzku a investície.

(4) Finančný plán podniku schvaľuje jeho nadriadený orgán.

§ 46

Pre finančné hospodárenie podniku a jeho hmotnú stimuláciu platia obdobne § 4, § 5 ods. 1, § 6, 16 a 19.

Odvody, príspevok na sociálne zabezpečenie a spôsob ich vykonávania**§ 47**

(1) Podnik vykonáva:

- a) odvody a platby daní,
- b) dodatkové odvody podľa § 12 ods. 2 a 3,
- c) odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výroby podľa § 15.

(2) Podľa rozhodnutia nadriadeného orgánu podnik vykonáva:

- a) dodatkové odvody na znovurozdelenie prostriedkov, pokiaľ nie je v § 69 ods. 3 ustanovené inak,
- b) odvody príspevkov do fondu technického rozvoja, prípadne do ďalších účelových fondov nadriadeného orgánu; odvod príspevku do fondu technického rozvoja však nemožno uložiť organizácii výskumnej a vývojovej základne,
- c) odvod príspevku výrobnjej hospodárskej jednotke na úhradu nákladov jej riadiacej činnosti, a to pevnou sumou určenou podniku výrobnou hospodárskou jednotkou vo finančnom pláne; v odvetví spojov sa odvod tohto príspevku nevykonáva,
- d) odvod voľného zostatku zisku do štátneho rozpočtu; na vykonávanie tohto odvodu sa použijú obdobne príslušné ustanovenia zákona o odvodoch.¹⁸⁾

Výšku a lehoty vykonávania odvodov uvedených pod písmenami a) až c) určuje nadriadený orgán.

§ 48

(1) Ročná povinnosť odvodu podľa § 47 ods. 2 písm. d) sa podniku určí vo finančnom pláne.

(2) Pri zúčtovaní odvodu voľného zostatku zisku koncom roka sa vykonáva odvod zisku utvoreného zo všetkej činnosti podniku, zisteného v účtovníctve, ktorý nebol pridelený do fondov podniku podľa osobitných predpisov⁶⁾ alebo do ďalších účelových fondov zriaďovaných obdobne podľa § 19 ods. 5 alebo nebol použitý na ďalšie účely ustanovené osobitnými predpismi, pokiaľ osobitné predpisy⁹⁾ neustanovujú inak.

§ 49**Spôsob vykonávania odvodu voľného zostatku zisku**

Odvod voľného zostatku zisku sa vykonáva na osobitný účet príslušného štátneho rozpočtu. Podniky riadené Federálnym ministerstvom dopravy vykonávajú odvod voľného zostatku zisku do štátneho rozpočtu prostredníctvom tohto ministerstva, podniky spojov prostredníctvom Federálneho ministerstva spojov a podniky štátneho filmu prostredníctvom svojich ústredných riaditeľstiev.

§ 50**Príspevok na sociálne zabezpečenie**

(1) Sadzba príspevku na sociálne zabezpečenie pri podnikoch riadených Federálnym ministerstvom dopravy a Federálnym ministerstvom spojov, pri podnikoch geodézie a kartografie, pri výpočtových strediskách, pri o. p. Vojenské stavby, pri Vojenských kúpeľných a rekreačných zariadeniach, s výnimkou organizácií výskumnej a vývojovej základne, je 10 % zo základu.

(2) Podniky peňažníctva a poisťovníctva príspevok na sociálne zabezpečenie neodvádzajú.

§ 51**Finančné hospodárenie nadriadených orgánov**

(1) Pre finančné hospodárenie výrobných hospodárskych jednotiek a činnosť ústredných orgánov pri finančnom hospodárení podnikov uvedených v § 44 platia obdobne ustanovenia prvej časti, hlavy 1, 3 a 4 s tým, že

- a) namiesto centralizácie prostriedkov zo zisku na úrovni výrobnej hospodárskej jednotky sa vykonáva znovurozdeľovanie zisku, a to obdobne podľa ustanovení pre znovurozdeľovanie zisku na úrovni ústredného orgánu medzi priamo riadenými podnikmi (§ 29),
- b) znovurozdeľovanie zisku na úrovni ústredného orgánu sa vykonáva aj medzi výrobnými hospodárskymi jednotkami,
- c) ústredné riaditeľstvo spojov kryje náklady svojej riadiacej činnosti zo zdrojov centralizovaných v rámci znovurozdeľovania zisku.

(2) Na úseku železničnej dopravy znovu rozdeľuje Federálne ministerstvo dopravy zisk centralizovaný od podnikov železničnej dopravy (§ 44 ods. 1) prostredníctvom odborového účtu znovurozdeľovania zisku.

§ 52**Fondy v jednotlivých odvetviach**

(1) Ústredné orgány zriaďujú tieto ďalšie fondy:

- a) Federálne ministerstvo dopravy zriaďuje v železničnej doprave odborové fondy a fond zdržného,
- b) Federálne ministerstvo spojov zriaďuje fond hmotnej stimulácie príjmov z medzinárodnej spojovej prevádzky,
- c) Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Českej socialistickej republiky a Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Slovenskej socialistickej republiky zriaďujú kalamitný fond, fond pestovacej činnosti, fond racionálneho hospodárenia s vodnými zdrojmi a havarijný fond.

(2) Ústredné orgány môžu zriaďovať ďalšie rezortné účelové fondy, a to po dohode s príslušným ministerstvom financií.

(3) Spôsob tvorby a použitia fondov zriaďovaných podľa odsekov 1 a 2 ustanovuje príslušný ústredný orgán po dohode s príslušným ministerstvom financií.

ŠTVRTÁ ČASŤ**PODNIKY RIADENÉ NÁRODNÝMI VÝBORMI****HLAVA 1 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE PODNIKOV PODLIEHAJÚCICH ODVODU ZO ZISKU
ALEBO DÔCHODKOVEJ DANI****§ 53****Finančné zdroje podniku**

Základnými finančnými zdrojmi podniku sú zisk a odpisy.

§ 54**Použitie zisku podniku**

(1) Podnik používa zisk v tomto poradí:

- a) na odvody a platby daní do štátneho rozpočtu, do rozpočtu národného výboru a do štátnych fondov;
- b) na prídely do obrátového fondu;
- c) na prídely do investičného fondu;
- d) na prídely do fondu technického rozvoja;
- e) na prídely do fondu opráv;
- f) na prídely do fondu odmien a do fondu kultúrnych a sociálnych potrieb;
- g) na ďalšie účely ustanovené osobitnými predpismi;
- h) na dodatkový odvod príslušnému národnému výboru na znovurozdelenie zdrojov.

(2) Ak zisk nestačí na krytie potrieb uvedených v odseku 1 písm. b) až h), podnik pokryje tieto potreby v rozsahu schválenom príslušným národným výborom.

(3) O zisku zvýšenom prípadne o ďalšie zdroje na rozdelenie, ktorý nebol rozdelený podľa odseku 1, rozhodne koncom roka príslušný národný výbor pri ročnom zúčtovaní dodatkového odvodu zo zisku na znovurozdelenie.

§ 55**Použitie odpisov podniku**

Podnik používa odpisy vo výške určenej príslušným národným výborom na financovanie svojich investičných potrieb. Ostatné odpisy odvádza príslušnému národnému výboru.

§ 56**Odvody podniku a spôsob ich vykonávania**

(1) Podnik vykonáva:

- a) odvody a platby daní,
- b) dodatkové odvody podľa § 12 ods. 2 a 3,
- c) odvod za odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe podľa § 15.

(2) Podľa rozhodnutia príslušného národného výboru podnik vykonáva dodatkové odvody na znovurozdelenie prostriedkov.

(3) Výšku dodatkových odvodov na znovurozdelenie prostriedkov a lehoty ich vykonávania určuje príslušný národný výbor.

(4) Podnik priamo riadený krajským národným výborom, Národným výborom hlavného mesta Prahy alebo Národným výborom hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky Bratislavy (ďalej len „krajský národný výbor“) vykonáva aj odvod príspevku do fondu technického rozvoja krajského národného výboru podľa osobitného predpisu.¹⁾

§ 57 **Fondy podniku**

(1) Podnik zriaďuje

- a) obratový fond, pokiaľ osobitný predpis⁵⁾ neustanovuje inak,
- b) investičný fond,
- c) fond technického rozvoja, pokiaľ osobitný predpis¹⁾ neustanovuje inak,
- d) fond opráv; spôsob tvorby a použitia ustanovujú osobitné predpisy,
- e) fond odmien,
- f) fond kultúrnych a sociálnych potrieb.

(2) Podnik môže zriaďiť fond hmotnej stimulácie vývozu. Spôsob tvorby a použitia tohto fondu upravuje osobitný predpis. Ak podnik zriadi fond hmotnej stimulácie vývozu, môže tiež so súhlasom príslušného národného výboru zriaďiť rezervný fond. Spôsob tvorby a použitia tohto fondu ustanovuje krajský národný výbor po dohode s príslušným ministerstvom financií.

(3) Podnik môže so súhlasom krajského národného výboru vydaným po dohode s príslušným ministerstvom financií zriaďovať ďalšie účelové fondy. Spôsob tvorby a použitia týchto fondov ustanovuje krajský národný výbor po dohode s príslušným ministerstvom financií.

(4) Spôsob tvorby a použitia fondov uvedených v odseku 1 s výnimkou písm. d) upravujú osobitné predpisy.⁹⁾

§ 58 **Hodnotenie výsledkov hospodárskej činnosti**

Pre hodnotenie výsledkov hospodárskej činnosti platí obdobne § 16.

§ 59

Finančné hospodárenie podniku Štátny majetok hlavného mesta Prahy sa spravuje obdobne ustanoveniami platnými pre poľnohospodárske organizácie.

HLAVA 2 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE PODNIKOV, KTORÝCH VZŤAH K ROZPOČTU NÁRODNÉHO VÝBORU URČUJE FINANČNÝ PLÁN

§ 60

(1) Vzťah podnikov vodného hospodárstva, bytového hospodárstva, mestskej hromadnej dopravy a Dopravného podniku hlavného mesta Prahy - koncernu, ústavov kozmetiky a teplárenských podnikov k rozpočtu národného výboru určujú ročné finančné plány týchto podnikov.

(2) Pre určenie finančného vzťahu podniku k rozpočtu príslušného národného výboru platí obdobne § 45.

§ 61

Pre finančné hospodárenie podniku a jeho hmotnú zainteresovanosť platia obdobne § 53, 54, 57 a 58. Finančné hospodárenie Dopravného podniku hlavného mesta Prahy - koncernu sa spravuje ustanoveniami tejto časti s tým, že so súhlasom Národného výboru hlavného mesta Prahy vydaným po dohode s Ministerstvom financií Českej socialistickej republiky možno primerane použiť § 10 až 14.

§ 62**Použitie odpisov podniku**

(1) Podnik používa odpisy podľa § 55, s výnimkou uvedenou v odseku 2.

(2) Podnik bytového hospodárstva používa odpisy na prídely do investičného fondu na financovanie svojich investičných potrieb. Ostatné odpisy odvádza do rozpočtu príslušného národného výboru.

Odvody, príspevok na sociálne zabezpečenie a spôsob ich vykonávania**§ 63**

(1) Podnik vykonáva odvody podľa § 47 ods. 1 a § 56 ods. 2 a 3, prípadne ods. 4.

(2) Podľa rozhodnutia príslušného národného výboru podnik vykonáva

- a) odvod z odpisov do rozpočtu podľa § 62 ods. 2,
- b) odvod voľného zostatku zisku do rozpočtu príslušného národného výboru; na vykonávanie tohto odvodu sa použijú obdobne ustanovenia § 48 a príslušné ustanovenia zákona o odvodoch.¹⁸⁾

§ 64**Príspevok na sociálne zabezpečenie**

(1) Sadzba príspevku na sociálne zabezpečenie pre podniky mestskej hromadnej dopravy a Dopravného podniku hlavného mesta Prahy - koncernu je 10 % zo základu.

(2) Podniky bytového hospodárstva príspevok na sociálne zabezpečenie neodvádzajú.

HLAVA 3 FONDY NÁRODNÝCH VÝBOROV Z CENTRALIZOVANÝCH PROSTRIEDKOV**§ 65**

(1) Prostriedky z dodatkových odvodov podnikov na znovurozdelenie sa centralizujú pri príslušných národných výboroch v investičnom fonde a v rezervnom fonde.

(2) Prostriedky z dodatkových odvodov podnikov riadených mestskými a miestnymi národnými výbormi môžu byť po dohode s týmito národnými výbormi centralizované pri národných výboroch vyššieho stupňa.

(3) Prostriedky fondov sa používajú účelove pre potreby podnikov riadených národnými výbormi.

(4) Prostriedky centralizované v investičných fondoch i v rezervných fondoch možno medzi národnými výbormi jednotlivých stupňov v rámci kraja znovu rozdeľovať. Podmienky znovurozdeľovania prostriedkov fondov ustanovujú krajské národné výbory na obdobie päťročnice.

(5) Peňažné prostriedky fondov sa vedú na samostatných účtoch v Štátnej banke československej.

(6) Krajský národný výbor môže zriaďovať aj fond technického rozvoja; spôsob tvorby a použitia fondu upravuje osobitný predpis.¹⁾

§ 66**Investičný fond národného výboru**

(1) Investičný fond národného výboru sa utvára odvodom časti odpisov podnikov určených na znovurozdelenie prostriedkov, prípadne aj prevodom zdrojov z rezervného fondu národného výboru.

(2) Investičný fond národného výboru sa používa:

- a) na účelové dotácie do investičného fondu podnikov na financovanie ich plánovaných investičných potrieb,
- b) na poskytovanie mimoriadnych prídeltov do investičného fondu podniku v prípade neplánovaného nedostatku finančných zdrojov na financovanie investičných potrieb,
- c) na účelové dotácie do investičného fondu podniku v nadväznosti na rozpúšťanie rezerv v pláne investičnej výstavby národného výboru.

(3) Pokiaľ podnik nepoužil odpisy na financovanie svojich investičných potrieb v plánovanej výške alebo vytvoril nadplánové odpisy, rozhodne príslušný národný výbor pri ročnom zúčtovaní dodatkového odvodu z odpisov na znovurozdelenie o použití týchto zdrojov.

§ 67**Rezervný fond národného výboru**

(1) Rezervný fond národného výboru sa utvára

- a) z dodatkových odvodov zo zisku podnikov uvedených v hlave 1 štvrtej časti; tieto odvody ustanovuje príslušný národný výbor jednotlivým podnikom diferencovane v zásade na dlhšie než ročné obdobie (napr. formou diferencovaných percentných sadzieb zo zisku) tak, aby im na podporu účinnosti podnikového chozrasčotu ponechal zdroje zo zisku nimi utvoreného na krytie plánovaných potrieb,
- b) zo sankcií podľa § 72 ods. 2,
- c) prevodom nerozdeleného zisku podnikov podľa § 54 ods. 3.

(2) Rezervný fond národného výboru sa používa

- a) na krytie plánovanej straty, prípadne plánovaného nedostatku zisku podnikov na rozdelenie,
- b) na doplnenie zisku podnikov na rozdelenie na krytie potrieb uvedených v § 54 ods. 1 a na účely ustanovené osobitným predpisom;³⁾ pritom na krytie potrieb, ktoré podniky nie sú povinné zabezpečovať, len vtedy, pokiaľ tým nedôjde k oslabeniu zodpovednosti za výsledky hospodárenia,
- c) na krytie strát, prípadne vyšších nákladov alebo nižších výnosov vzniknutých podnikom z rozhodnutia príslušného národného výboru,
- d) na krytie výdavkov v socialistickom súťažení podľa osobitného predpisu,⁴⁾
- e) na krytie nákladov presahujúcich plánované náklady na prípravu a overenie nových výrobkov a technológií,
- f) na prevod do svojho investičného fondu,
- g) na krytie strát z fyzickej likvidácie nepoužiteľných zásob a z predaja nepotrebných zásob, pokiaľ na ich krytie nie je určený iný účelový fond,
- h) na dotácie do fondov opráv,
- i) na príspevok do podnikových fondov technického rozvoja podľa osobitného predpisu,¹⁾

j) na ďalšie účely ustanovené krajským národným výborom so súhlasom príslušného ministerstva financií.

(3) Prostriedky rezervného fondu národného výboru možno použiť aj na poskytnutie dočasnej finančnej výpomoci podnikom na preklopenie výkyvov v ich finančnom hospodárení (do oblasti prevádzkovej aj investičnej), a to maximálne na jeden rok od poskytnutia tejto výpomoci.

§ 68

(1) Dodatočné odvody na znovurozdelenie určí podnikom príslušný národný výbor vo finančnom pláne na základe prepočtu ich plánovaných zdrojov a potrieb tak, aby nedochádzalo k protismernému pohybu finančných prostriedkov.

(2) Znovurozdeľovaním sa nesmie podporovať neefektívnosť pri zostavovaní plánu, ani zastierať jeho neplnenie.

PIATA ČASŤ SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Odvod z odpisov

§ 69

(1) Odvod z odpisov do štátneho rozpočtu vykonávajú ústredné orgány, ak plánovaná tvorba odpisov (včítane zostatkovej ceny vyradených základných prostriedkov) všetkých štátnych hospodárskych organizácií a organizácií zahraničného obchodu nimi riadených presahuje objem odpisov určený v pôsobnosti príslušného ústredného orgánu na financovanie plánovaných investičných potrieb.²⁰⁾

(2) Plánovaná tvorba odpisov sa pre potreby určenia odvodu z odpisov vypočíta podľa priemerného stavu základných prostriedkov v plánovanom roku v súlade s finančným plánom.

(3) Pri určení objemu odpisov, ktoré zostanú ústrednému orgánu na použitie podľa odseku 1, sa prihliada na to, že jednotlivé hospodárske organizácie výskumnej a vývojovej základne nevykonávajú dodatkový odvod na znovurozdelenie odpisov do výšky plánovaných investícií.

(4) Odvodová povinnosť sa v odvodovom období nemení, aj keď v priebehu tohto obdobia dôjde v skutočnej tvorbe odpisov k odchýlkam oproti plánu.

§ 70

(1) Odvod z odpisov (§ 69 ods. 1) sa vykonáva v mesačných splátkach, a to vždy najneskoršie piaty deň po uplynutí mesiaca vo výške jednej dvanástiny celoročnej odvodovej povinnosti ustanovenej v štátnom rozpočte.

(2) Odvod sa vykonáva priamo na účet štátneho rozpočtu spravovaný príslušným ministerstvom financií.

§ 71

Fondy

(1) Zostatky fondov zriaďovaných podľa tohto nariadenia sa koncom roka prevádzajú do nasledujúceho roka.

(2) Ak je organizácia povinná viesť peňažné prostriedky fondu na samostatnom účte v Štátnej banke československej, uskutoční prevody peňažných prostriedkov na tomto účte súvisiace s tvorbou alebo použitím fondu najneskoršie do piatich pracovných dní po uplynutí lehoty určenej na odoslanie účtovných výkazov za príslušné účtovné obdobie, v ktorom k tvorbe alebo použitiu fondu došlo.

Sankcie

§ 72

(1) Ak podnik, výrobná hospodárska jednotka alebo ústredný orgán nevykoná včas odvod (preddavok na odvod) alebo dodatkový odvod do štátneho rozpočtu, rozpočtu národného výboru alebo do štátneho fondu, zaplatí penále vo výške podľa zákona o odvodoch.²¹⁾

(2) Ak výrobná hospodárska jednotka alebo podnik priamo riadený ústredným orgánom alebo národným výborom nevykoná včas odvod (preddavok na odvod) alebo dodatkový odvod na účet tohto orgánu, môže mu tento orgán uložiť penále obdobne vo výške podľa zákona o odvodoch.²¹⁾

(3) Ak podnik začlenený do výrobnéj hospodárskej jednotky nesplní odvodové povinnosti voči nej, môže mu výrobná hospodárska jednotka uložiť penále vo výške určenej jej štatútom; toto penále nesmie byť vyššie než penále podľa zákona o odvodoch.²¹⁾ Prijaté penále znižuje vo výrobnéj hospodárskej jednotke náklady na jej riadiacu činnosť.

§ 73

(1) Ak výrobná hospodárska jednotka alebo podnik poruší ustanovenie o tvorbe alebo použití svojich fondov alebo poruší ustanovenia o vykonávaní znovurozdeľovania zisku alebo odpisov, sú povinné zaplatiť do príslušného štátneho rozpočtu, prípadne do rozpočtu príslušného národného výboru penále vo výške 0,1% zo sumy neoprávnenej tvorby alebo použitia za každý deň, najviac však 10% z tejto sumy, pokiaľ nedostatok zistil štátny kontrolný orgán, prípadne finančný orgán republiky alebo Federálne ministerstvo financií. Ak nedostatok zistil nadriadený orgán alebo vnútropodniková revízia, zaplatí penále v polovičnej výške.

(2) Za porušenie ustanovení predpisov o tvorbe fondov sa nepovažuje prípad, keď výrobná hospodárska jednotka alebo podnik uskutoční do svojho fondu prídel menší, než to umožňuje osobitný predpis, pokiaľ tento predpis neustanovuje prídel ako povinný.

(3) Penále podľa odseku 1 a podľa § 73a, ktoré v jednotlivých prípadoch nepresiahne sumu 100 Kčs, sa neplatí.

(4) Zaplatením penále podľa odseku 1 a § 73a, prípadne pri jeho neplatení z dôvodu jeho minimálnej výšky (podľa odseku 3), nie je dotknutá povinnosť uviesť fond do predpísaného stavu alebo zabezpečiť vrátenie nesprávne použitých peňažných prostriedkov (§ 73a).

(5) V prípadoch uvedených v odseku 1 a § 73a ods. 2 oznámi nadriadený orgán alebo organizácia, ktoré nedostatok zistili, toto zistenie spoločne s výpočtom penále najneskôr do konca nasledujúceho mesiaca príslušnému orgánu vykonávajúcemu správu odvodu.

§ 73a

(1) Ak výrobná hospodárska jednotka alebo podnik použije zisk na ďalšie účely, ktoré nie sú ustanovené osobitnými predpismi, alebo v rozpore s osobitnými predpismi zvýši náklady alebo zníži výnosy, pokiaľ tento nedostatok neodstránili najneskôr do lehoty určenej pre odoslanie ročných účtovných výkazov, zaplatí penále vo výške 10 % z neoprávnene použitých peňažných

prostriedkov do príslušného štátneho rozpočtu, prípadne do rozpočtu príslušného národného výboru, pokiaľ im za tento nedostatok nebolo predpísané penále podľa zákona o odvodoch¹⁰⁾ alebo uložená hospodárska pokuta.¹¹⁾

(2) Ak nedostatok uvedený v odseku 1 zistí nadriadený orgán alebo vnútropodniková revízia, zaplatí výrobná hospodárska jednotka alebo podnik penále vo výške 5 %.

Výnimky a odchýlky

§ 74

Výnimky z tohto nariadenia môže povoliť vláda Československej socialistickej republiky, pre jednotlivé výrobné hospodárske jednotky alebo podniky aj príslušné ministerstvo financií. Ministerstvo financií Českej socialistickej republiky a Ministerstvo financií Slovenskej socialistickej republiky pritom postupujú po dohode s Federálnym ministerstvom financií, pokiaľ nejde o povolenie výnimiek pre organizácie riadené národnými výbormi a o povolenie výnimiek z § 72, 73 a 73a v prípadoch, keď penále uložili organizáciám finančné správy na základe kontrolných zistení.

§ 75

Odchýlky v spôsobe finančného hospodárenia pre oblasť obrany a bezpečnosti štátu, uránového priemyslu, štátnych hmotných rezerv a spôsob ustanovenia výšky dodatkového odvodu z prevádzky československej plynovodnej sústavy ustanovujú osobitné predpisy.

Prechodné a zrušovacie ustanovenia

§ 76

Finančné hospodárenie niektorých výrobných hospodárskych jednotiek

(1) Výrobným hospodárskym jednotkám, v ktorých sa od 1. januára 1981 neuplatní integrácia riadiacich činností, môže na návrh nariadeného ústredného orgánu v nadväznosti na spôsob vykonávania odvodov zo zisku do štátneho rozpočtu v týchto výrobných hospodárskych jednotkách povoliť príslušné ministerstvo financií dočasne odchylný postup vo finančnom hospodárení, a to podľa zásad uvedených v odseku 2; Ministerstvo financií Českej socialistickej republiky a Ministerstvo financií Slovenskej socialistickej republiky pritom postupujú po dohode s Federálnym ministerstvom financií.

(2) Odchylný postup vo finančnom hospodárení výrobných hospodárskych jednotiek uvedených v odseku 1 sa povolí najmä v týchto smeroch:

- a) zachová sa oddelené finančné hospodárenie generálneho riaditeľstva výrobnej hospodárskej jednotky s vlastnými zdrojmi a prostriedkami podnikového charakteru a so zdrojmi a prostriedkami výrobnej hospodárskej jednotky ako celku,
- b) spôsob použitia zisku, tvorba a použitie fondov generálneho riaditeľstva výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov do nich začlenených sa spravuje obdobne ustanoveniami platnými pre podniky priamo riadené ústrednými orgánmi (prvá časť, hlava 2),
- c) znovurozdelenie zisku medzi podnikmi začlenenými do výrobnej hospodárskej jednotky sa vykonáva zo zisku po odvodoch do štátneho rozpočtu a po prídeloch do fondov podniku.

§ 77

Ak sa zistí, že organizácia predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia porušila prv platné predpisy o finančnom hospodárení, použijú sa sankcie podľa prv platných predpisov.

§ 78

Dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia strácajú platnosť výnimky povolené podľa nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 151/1975 Zb. o finančnom hospodárení štátnych hospodárskych a niektorých ďalších socialistických organizácií.

§ 79

Zrušuje sa:

1. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 151/1975 Zb. o finančnom hospodárení štátnych hospodárskych a niektorých ďalších socialistických organizácií v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 155/1976 Zb.,
2. smernice Federálneho ministerstva financií č. V/1-30 304/75 z 15. decembra 1975 pre redistribúciu finančných zdrojov a prostriedkov, registrované v čiastke 35/1975 Zb. a uverejnené vo Finančnom spravodajcovi č. 15/1975.

§ 80

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januárom 1981.

Čl. II

Dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia strácajú platnosť výnimky povolené podľa nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 161/1980 Zb. o finančnom hospodárení výrobných hospodárskych jednotiek a podnikov.

Dr. Štrougal v. r.

- 1) Vyhláška Federálneho ministerstva financií, Ministerstva financií Českej socialistickej republiky a Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky č. 118/1984 Zb. o financovaní neinvestičných výdavkov na rozvoj vedy a techniky.
- 2) § 13 a 14 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 91/1974 Zb. o organizácii výrobných hospodárskych jednotiek a o ich štatútoch.
- 3) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 98/1985 Zb. o usmerňovaní mzdových prostriedkov.
- 4) Vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 90/1972 Zb. o financovaní niektorých zariadení podnikovej spoločenskej spotreby a niektorých činností štátnych hospodárskych organizácií a organizácií zahraničného obchodu.
- 5) Vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 109/1985 Zb. o financovaní obežných prostriedkov.
- 6) Vyhláška č. 109/1985 Zb.
Vyhláška Federálneho ministerstva financií a predsedu Štátnej banky československej č. 162/1980 Zb. o financovaní reprodukcie základných prostriedkov v znení vyhlášky č. 108/1985 Zb.
Vyhláška č. 118/1984 Zb.
Vyhláška č. 98/1985 Zb.
Vyhláška Federálneho ministerstva financií a Ústrednej rady odborov č. 165/1980 Zb. o fonde kultúrnych a sociálnych potrieb.
- 7) Vyhláška č. 109/1985 Zb.
Vyhláška č. 162/1980 Zb. v znení vyhlášky č. 108/1985 Zb.
Vyhláška č. 118/1984 Zb.
Vyhláška č. 98/1985 Zb.
- 8) Inštrukcie pre tvorbu a použitie rezervných fondov v štátnych hospodárskych organizáciách v odvetví poľnohospodárstva a výživy (Vestník Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky, čiastka 5/1973).
Smernice pre tvorbu a použitie rezervných fondov v štátnych hospodárskych organizáciách v odvetví poľnohospodárstva Slovenskej socialistickej republiky (Vestník Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky čiastka 15/1974).
- 9) Napr. § 4 ods. 1 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 40/1982 Zb. o dodatkovom odvode a postihu za prekročenie záväzných limitov odberu niektorých druhov ropných výrobkov v znení neskorších predpisov.
- 10) § 17 ods. 2 zákona o odvodoch.
- 11) § 384a a 384b Hospodárskeho zákonníka.
- 12) § 13 ods. 2 vyhlášky č. 143/1980 Zb.
- 13) Vyhláška č. 163/1980 Zb.
Vyhláška č. 162/1980 Zb.
- 14) § 18 ods. 1 písm. c) zákona o odvodoch.
- 15) § 5 a 6 zákona o odvodoch.
- 16) § 18 zákona o odvodoch.
- 17) Inštrukcie pre tvorbu a použitie rezervných fondov v štátnych hospodárskych organizáciách v odvetví poľnohospodárstva a výživy (Vestník Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky, čiastka 5/1973).
Smernice pre tvorbu a použitie rezervných fondov v štátnych hospodárskych organizáciách v odvetví poľnohospodárstva Slovenskej socialistickej republiky (Vestník Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky, čiastka 15/1974).
- 18) § 26, 28, 29, § 30 ods. 1 a 2.
- 19) § 16 zákona o odvodoch.
- 20) Odvod z odpisov je ustanovený štátnym rozpočtom na bežný rok pre jednotlivé ústredné orgány absolútnou sumou.

21) § 27 ods. 1.

